

STATSBUDSJETTET KAP. 916 POST 60

RETNINGSLINJER FOR TILSKUDD TIL KOMMUNALE FISKERIHAVNETILTAK

Innhold

1	Innledning.....	2
2	Virkeområde.....	2
3	Formål.....	2
4	Prinsipper for virkemiddelbruken.....	2
5	Tiltak som støttes.....	3
5.1	Kaianlegg.....	3
5.2	Flytende bølgedemper/molo.....	3
5.3	Utdyping.....	3
6	Kostnader det kan gis tilskudd til.....	3
7	Kostnader det ikke kan gis tilskudd til.....	4
8	Støttesats.....	4
9	Krav til søknaden.....	4
9.1	Generell informasjon om søknadsprosessen.....	4
9.2	Søknad.....	4
9.3	Grunnlagsdata.....	4
9.4	Kostnadsoverslag.....	4
9.5	Tekniske planer.....	5
9.6	Opplysninger om tiltaket i forhold til kommunale og fylkeskommunale planer.....	5
9.7	Opplysninger om eiendomsforhold og adkomst.....	5
9.8	Finansieringsplan.....	5
10	Saksbehandling og administrative prosedyrer.....	6
10.1	Saksgang.....	6
10.2	Uttalelser fra fagmyndigheter.....	6
10.3	Tilsagnsbrev.....	6
10.4	Kommunalt budsjettvedtak og fremdriftsplan.....	6
10.5	Tiden tilsagnet gjelder for.....	6
10.6	Utbetaling og regnskap.....	7
10.7	Bindingstid.....	7
10.8	Endringer og merkostnader.....	7
11	Oppfølging og kontroll.....	7

1 Innledning

Retningslinjene for tilskudd til kommunale fiskerihavnetiltak er forankret i statsbudsjettet kap. 916 post 60 og ble sist justert 5.12.2025. Tilskuddsordningen er underlagt reglement og bestemmelser for økonomistyring i staten fastsatt 12. desember 2003 med endringer senest 31. august 2021.

Informasjon om tilskuddsordningen er tilgjengelig på www.kystverket.no/fiskerihavnetiltak. I tillegg får alle kystkommuner i Norge årlig informasjon om ordningen i eget skriv.

2 Virkeområde

Tilskuddsordningen er et virkemiddel for å realisere fiskerihavnetiltak som kommunene anser som samfunnsøkonomisk viktige, men som er så kapitalkrevende at de vanskelig lar seg gjennomføre uten statlig støtte.

Statlige virkemidler fra kap. 916 post 60 skal medvirke til å oppnå prioriterte mål i tråd med nasjonale mål for maritim næringsutvikling, regionale utviklingsprogram og/eller kommunale prioriteringer i tråd med tilskuddspostens formål.

Norske kommuner er søknadsberettigete.

3 Formål

Formålet med støtteordningen er å stimulere kystkommuner til utbygging og utbedring av infrastruktur i fiskerihavner. De kommunale fiskerihavnetiltakene er viktige bidrag i prosessen med å bedre rammebetingelsene for fiskeri- og oppdrettsnæringen i kommunene.

Den statlige tilskuddsordningen skal være med på å trygge eksisterende næringsaktivitet i kystkommunene og bidra til å skape ny næringsaktivitet.

4 Prinsipper for virkemiddelbruken

Midler fra kap. 916 post 60 går til kommunale fiskerihavnetiltak.

Det er en forutsetning at anlegg som bygges med statlig tilskudd skal være i kommunalt eie og være offentlig tilgjengelig i tråd med formålet for den aktuelle utbyggingen. Prosjektene som støttes skal ikke gi enkeltbrukere eksklusive rettigheter.

Det må kunne sannsynliggjøres at prosjektet som får statlig økonomisk støtte har en åpenbar positiv samfunnsøkonomisk virkning og at det fører til økt samlet verdiskaping i kommunene.

Kriteriene for at staten skal gå inn i et prosjekt vil først og fremst være knyttet til hvilken virkning prosjektet vil ha for fiskerinæringen. Det vil si i hvilken grad prosjektet vil skape ny næringsaktivitet i kommunen og/eller om utbyggingen er en forutsetning for å trygge eksisterende næringsaktivitet.

Det kan ytes tilskudd til fellesprosjekter hvor både fritidsbåter og fiskebåter drar nytte av tiltaket, men kun for den andelen som er *direkte* fiskerirelatert.

Tilsagn som gis til ett byggetrinn i et tiltak, binder ikke staten til å yte tilskudd til senere byggetrinn.

For at en søknad om statlig økonomisk støtte skal komme i betraktning, forutsettes det at prosjektet ikke er påbegynt på søknadstidspunktet. Det kan søkes om godkjenning til å forsere/starte opp prosjektet før søknaden er ferdigbehandlet, men søkeren har det økonomiske ansvaret ved et eventuelt avslag. En kommune som blir gitt tillatelse til igangsetting, men som ikke når opp i første behandlingsrunde kan opprettholde søknaden i ytterligere ett år. Igangsatte prosjekter som ikke har fått tildeling etter to behandlingsrunder, skal avslås.

En kommune som har fått avslag på søknad om tilskudd, men som ellers oppfylles alle krav gitt i retningslinjene, har anledning til å opprettholde søknaden i inntil to år etter avslaget.

Søknader kan avvises dersom de ikke tilfredsstiller kravene til søknader, se pkt. 9 nedenfor.

5 Tiltak som støttes

5.1 Kaianlegg

Begrepet kaianlegg er en fellesbetegnelse på de forskjellige kaiene som støttes under dette kapittel. Tyngre flyteanlegg kan ha flere funksjoner, både som bølgedemper og som kai. Fiskerikaibegrepet deles opp i forhold til bruksområdene, slik som:

- a) Liggekaier (faste liggekaier / flytende liggekaier)
- b) Utrustnings -/ servicekaier
- c) Losse-/ lastekaier

Ofte har en kai to eller flere funksjoner, og kaien betegnes dermed som flerbrukskai. De fleste fiskerikaier er flerbrukskaier. Når det gjelder kaiene under pkt. b) og c), bygges de fleste som faste kaier, men det vil også være mulig å få støtte til flytende kaier til dette formålet hvis det ut fra en helhetsvurdering kan dokumenteres som den beste løsningen.

5.2 Flytende bølgedemper/molo

Det kan gis tilskudd til alle typer moloer, flytende og faste. Slike anlegg kan også være en kombinasjon av fortøyningsanlegg for båter og bølgedemper.

5.3 Utdyping

Det kan gis tilskudd til alle typer utdyping for å bedre forholdene i fiskerihavner. Slike utdypingsprosjekter skal som regel begrunnes i allmenn fremkommelighet og sikkerhet.

6 Kostnader det kan gis tilskudd til

- Rene utbyggingskostnader (kaianlegg, bølgedemper, utdyping)
- Plastring av skråning under kai og nødvendig utfylling relatert til kaikonstruksjonen.
- Kai- og redningsutstyr på kaier, i henhold til gjeldende forskrifter og regelverk
- Vann- og strøminstallasjoner som inngår i selve konstruksjonen (kai/flytebrygge)
- Ekstern konsulentbistand og planleggingskostnader. Må bare omfatte den del av utbyggingen som det gis tilskudd til. Beløpet vurderes ut fra hva som kan anses som rimelig. Skal maksimalt utgjøre 10% av kostnaden.
- I de tilfeller hvor det bare foreligger kostnadsoverslag vil en kunne akseptere en uforutsett post. Skal maksimalt utgjøre 15% av kostnadene.

7 Kostnader det ikke kan gis tilskudd til

- Fremføring av veg, vann, kloakk og strøm
- Bygninger
- Innvinning av landareal
- Vedlikehold
- Refinansiering
- Utgifter til grunnnerv/erstatninger
- Planlegging i egen kommunal regi og kommunale administrasjonskostnader
- Kapitalkostnader

8 Støttesats

Det kan ytes tilskudd opptil 50 % av tilskuddsgrunnlaget. Med tilskuddsgrunnlag menes den delen av kostnadene for prosjektet som er støtteberettiget i henhold til pkt. 5 og pkt. 6.

Med de støttesatser som er nevnt over menes total statlig støtte til prosjektet. Dette betyr at eventuelle andre statlige tilskudd blir vurdert sammen med støtte fra kap. 916 post 60 ved utmåling av tilskudd.

9 Krav til søknaden

9.1 Generell informasjon om søknadsprosessen

Kystverket tildeler årlig tilskudd over kap. 916 post 60 til kommunale fiskerihavnetiltak. Det gis tilskudd for kommende budsjettår, og det kan gis tilsagn om tilskudd påfølgende år.

Søknaden skal være skriftlig og sendes til Kystverket elektronisk eller med brev innen 1. mars hvert år.

Kystverket vil så langt som mulig bistå søkerne med råd og veiledning i utarbeidelsen av søknaden.

9.2 Søknad

Søknadsmal og skjemaer som skal fylles ut, er tilgjengelig på www.kystverket.no/fiskerihavnetiltak.

Kommunen skal bl.a. beskrive prosjektet og redegjøre for eksisterende forhold, behov, mål, nytte/effekt av tiltaket.

9.3 Grunnlagsdata

Kommunen må beskrive og dokumentere behovet og nytten av utbyggingen i fiskerisammenheng. Det må gis en spesifisert orientering om eksisterende forhold; slik som offentlige kaier, fiskemottak, fiskebåtanlegg, fiskebåtbelegg og båtstørrelser samt øvrige havneforhold. Videre må stedets utvikling over de siste tre år og forventet videre utvikling presenteres. Opplysningene fylles inn i skjema nr. 1 og legges ved søknaden.

9.4 Kostnadsoverslag

Skjemaet inneholder spesifisert kostnadsoverslag over kostnader det gis tilskudd til jf. pkt. 6. Postene i overslaget skal også benyttes ved regnskapsføring, jf. pkt. 10.6 Utbetaling og regnskap.

Det må opplyses om kostnadsoverslaget bygger på kalkulerte kostnader eller anbud. Knytter det seg stor usikkerhet til det framlagte kostnadsoverslaget, kan Kystverket kreve at det blir innhentet anbud før søknaden behandles.

9.5 Tekniske planer

Oversiktskart

Kartet skal vise det omsøkte tiltaket. Kartet skal også vise traseer for planlagte og eksisterende veier, vann og avløpsledninger. Evt. tidligere utførte byggetrinn hvor det er gitt statstilskudd skal også avmerkes på kartet.

Tegninger

Ved søknad om tilskudd til kaier og moloer skal det legges ved plan- og snitt tegninger som angir dimensjoner og konstruksjonsløsninger. Ved valg av konstruksjonsløsninger skal både funksjonelle og økonomiske forhold vektlegges.

Ved søknad om utdyping skal det aktuelle arealet merkes av og målsettes på dybdekart i riktig målestokk.

Gjeldende regelverk og norske standarder må legges til grunn for prosjekteringen.

9.6 Opplysninger om tiltaket i forhold til kommunale og fylkeskommunale planer

Det skal opplyses om utbyggingens forhold til kommunale arealplaner og fylkesplan.

Utbyggingstiltaket må samsvare med formålene i gjeldende kommune- og/eller reguleringsplan.

Det skal vedlegges en signert bekreftelse fra kommunens planavdeling/planansvarlig om at tiltaket er i tråd med kommunale planer.

9.7 Opplysninger om eiendomsforhold og adkomst

Det skal gis en orientering om eiendomsforholdene og behov for ev. grunnnerv.

Eiendomsforholdet skal fremgå av kartmaterialet.

Utbyggingstiltaket det søkes tilskudd til må enten ligge på kommunalt eiet grunn eller det må foreligge en langsiktig kommunal leieavtale for grunnen som står i forhold til tiltakets levetid. I tilfeller med festeavtaler for areal skal kommunen legge ved kopier av festeavtalen og gjøre rede for årsaken til denne formen for avtale om grunn.

Håndgivelsesavtaler anses som midlertidig avtale om kjøp/leie av grunn. Det kan i spesielle tilfeller godtas slik avtale inntil kjøp er gjennomført, for et tidsrom av høyst ett år. Det vil i slike tilfeller bli lagt vekt på at avtalen sikrer en fast tomtepris. Håndgivelsesavtalen skal være tinglyst.

9.8 Finansieringsplan

Finansieringsplanen skal vise hvor stor del av investeringen som skal finansieres med henholdsvis avgifter, vederlag, kommunale tilskudd mv.

Bidrag fra brukere eller private foretak kan inngå i den kommunale finansieringsdelen.

Det skal i finansieringsplanen opplyses om andre statlige organer er med på å finansiere prosjektet. Det er anledning til å bruke midler fra kap. 916 post 60 til samfinansiering med andre aktører, både offentlige, statlige og private, under forutsetning av at det er i samsvar med gjeldende regelverk for kap. 916 post 60, jf. pkt. 8 Støttesats.

10 Saksbehandling og administrative prosedyrer

10.1 Saksgang

Kommunen sender søknad om tilskudd, elektronisk eller med brev, til Kystverkets postmottak.

10.2 Uttalelser fra fagmyndigheter

Kystverket kan oversende søknader til aktuelle fylkeskommuner og Fiskeridirektoratet for vurdering og uttalelse.

Fylkeskommunens oppgave blir da i første rekke å vurdere tiltakene i forhold til gjeldende fylkesplan og relevante regional- og fylkesdelplaner, i forhold til generell næringsutvikling lokalt og regionalt samt i forhold til øvrig havneutbygging i regionen.

Fiskeridirektoratet vil i første rekke kunne bli bedt om å foreta en vurdering av prosjektene i forhold til utvikling og struktur i fiskerinæringen. Videre vil de kunne vurdere hvorvidt en utbygging vil fremme næringspolitiske mål innen fiskerinæringen lokalt og sentralt.

10.3 Tilsagnsbrev

Innvilget søknad skal bekreftes med tilsagnsbrev.

Tilsagnsbrevet skal inneholde følgende:

- Formål og beskrivelse av tiltak midlene skal nyttes til
- Spesifisert tilskuddsgrunnlag og finansieringsplan
- Tidsfrist for bortfall av tilsagnet
- Vilkår som knytter seg til bruken av midlene, herunder krav til dokumentasjon før tilskuddet utbetales
- Utbetalingstidspunkt og utbetalingsrutiner
- Krav til rapportering
- Krav om prosjektrekskap bekreftet av autorisert revisor
- Opplysninger om kontrolltiltak som kan eller skal iverksettes
- Opplysninger om mulige reaksjonsformer dersom tilskuddsmottaker ikke opptre i henhold til forutsetninger gitt i retningslinjene og i tilsagnsbrevet

Tilsagnsbrevet signeres og returneres Kystverket innen frist som fastsettes i tilsagnsbrevet.

10.4 Kommunalt budsjettvedtak og fremdriftsplan

Kommunalt budsjettvedtak om finansiering og fremdriftsplan skal vedlegges det signerte tilsagnsbrevet til Kystverket. Fremdriftsplanen skal inneholde: Planlagt oppstartstidspunkt, milepæler og dato for ferdigstillelse og utbetalinger.

10.5 Tiden tilsagnet gjelder for

Tilsagn om tilskudd skal normalt utbetales det året det er bevilget. Etter skriftlig søknad kan et tilsagn forlenges i inntil ett budsjettår. Søknad om forlenging skal være sendt til Kystverket innen 1. september det samme året tilsagnet gjelder for. Tilsagnet bortfaller og vil bli trukket tilbake dersom prosjektet ikke er ferdigstilt innen avtalt frist.

10.6 Utbetaling og regnskap

Det skal føres spesifisert regnskap for arbeidene. Regnskapet skal settes opp slik at det kan sammenliknes med de enkelte postene i kostnadsoverslaget som ligger til grunn for statstilskuddet.

Begjæring om utbetaling av tilskudd sendes Kystverket. Det kan foretas delutbetalinger, forholdsmessig etter medgåtte utgifter, på inntil 75 % av tilsagnet. Tilskudd skal kun utbetales etterskuddsvis.

Tilskudd og delutbetalinger inntil 500 000,- kr utbetales som ett beløp hvis ikke annet er bestemt. Det skal maksimalt foretas to utbetalinger per prosjekt med mindre tilskuddet er fordelt over flere år.

Utbetaling av siste del av tilskuddet må være basert på revisorbekreftet regnskap for prosjektet. Når vilkårene for øvrig er oppfylt og ferdigattest i henhold til plan- og bygningsloven foreligger, vil resttilskuddet, ev. hele tilskuddet bli utbetalt.

Krav til revisorbekreftelse gjelder ikke tilskudd under 1 mill. kroner.

10.7 Bindingstid

Kystverkets bindingstid er følgende:

- Molo, Kaianlegg (faste) og utdyping: 20 år
- Kaianlegg (flytende)/bølgedemper: 15 år

Tiltaket skal reserveres formålet i bindingstiden. Tiltaket kan ikke selges eller overdras andre i bindingstiden. Hvis anlegget fjernes eller ikke er tilgjengelig til avtalt formål, plikter kommunen å betale tilbake resttilskudd, lineært avskrevet over avtalt bindingstid. Bindingstiden beregnes avrundet til nærmeste hele år regnet for dato for kommunens utbetalingskrav til Kystverket.

10.8 Endringer og merkostnader

Eventuelle endringer i tiltaket skal være i samsvar med formål og godkjent av Kystverket før oppstart av prosjektet. Tilsagnet vil kunne bortfalle helt eller delvis dersom støttemottaker uten skriftlig forhåndssamtykke fra Kystverket endrer planen som ligger til grunn for tilsagnet.

Det kan ikke påregnes tilskudd til finansiering av kostnadsoverskridelser. Merkostnader utover tilskuddsgrunnlaget vil derfor måtte dekkes av kommunen, mens lavere kostnader medfører reduksjon av tilskuddet tilsvarende tilskuddsprosenten. I særskilte tilfeller hvor kostnadsøkninger kan relateres til forhold kommunen ikke kan lastes for, kan det søkes om økt statlig tilskudd ved neste søknadsfrist.

11 Oppfølging og kontroll

I henhold til Bevilgningsreglementet i staten § 10 andre ledd har tilskuddsforvalter adgang til å føre kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene.

Kystverket eller den som gis fullmakt, har til enhver tid adgang til å iverksette kontroll for å påse at vilkårene for statstilskuddet overholdes.

Dersom mottaker av støtten ikke oppfyller de vilkårene som ligger til grunn for tilsagnet, kan tilsagnet falle bort eller bli redusert. Dersom tilskudd er utbetalt, kan Kystverket kreve tilbakebetaling av deler av eller hele tilskuddet.

Riksrevisjonen har adgang til å iverksette kontroll med at midlene brukes etter forutsetningene, jf. lov av 7. mai 2004 nr. 21 om Riksrevisjonen § 12.